

A jövő kenyere: tudomány a gabonaszemek mögött - Videón a modern gabonakutatásról rendezett konferencia

10.9.2026 - | Magyar Tudományos Akadémia

A Magyar Tudományos Akadémia 200 éves jubileumához kapcsolódó, „Sokszínű tudomány” című programsorozat keretében gabonatudományi konferenciával kezdődött az MTA Kémiai Tudományok Osztálya ünnepi hónapja. A rendezvény előadásai a gabonatudomány interdiszciplináris természetét hangsúlyozták, és rámutattak arra, miként kapcsolódik össze a genetika, a kémia, a technológia és az élelmiszeripar egy olyan alapvető kérdésben, mint a mindennapi kenyér jövője és minősége.

A jövő kenyere: tudomány a gabonaszem mögött című konferencia felvétele - 1. rész: Történelmi visszatekintés, hagyományok, jeles események, mérföldkövek

00:00:00 Bevezető

00:01:37 Köszöntő - Felinger Attila akadémikus, a Kémiai Tudományok Osztályának elnöke

00:08:24 77 év a gabonatudomány szolgálatában - Mikó Péter előadása

00:24:15 A szegedi gabonakutatás 100 éve - Pauk János előadása

00:40:33 A magyar gabonatudomány és minősítés történelmi pillanatai, ebben a BME hozzájárulása - Tömösközi Sándor előadása

00:58:07 Kerekasztal-beszélgetés - Moderátor: Salgó András

A jövő kenyere: tudomány a gabonaszem mögött című konferencia felvétele - 2. rész: A gazdaság és a tudomány - Pillanatfelvételek a gazdaság szereplőinek aktuális fejlesztéseiről és ebben a tudomány szerepéről / Gondolatok a jelen és a jövő generációinak képviselőitől

00:00:00 Bevezető

00:00:56 Vertikális értéklánc és vállalati fejlesztések a Gyermelyi Vállalatcsoportnál - Pósfai Csaba előadása

00:15:22 Komplex biofinomító-fejlesztés a Hungrana Kft.-nél - Józsa Szabolcs előadása

00:32:34 A búzafeldolgozás műszaki-tudományos kihívásai a Viresol Kft.-nél - Bori Gergő előadása

00:46:04 A Lipóti Pékség fejlesztési stratégiája - Bugyenszki Zoltán előadása

00:58:10 Együttműködés az ágazati szereplőkkel - a hozzáadott érték a kulcsmegoldás - Lengyel Tamás előadása

01:14:23 A hazai búzapiac aktuális helyzete és a pigmentált búzák beltartalmi jellemzői - Baráth Nikolett előadása

01:25:53 Minőségi gabonanemesítés a XXI. század kihívásainak tükrében - Mihály-Langó Bernadett előadása

01:41:44 Rokon fajok genetikai diverzitásának feltárása és kiaknázása a búza minőségi paramétereinek javítása érdekében - Ivanizs László előadása

01:52:47 A modern gabonaminősítés szempontjai: egészségtámogatás, technológiai funkcionalitás, élelmiszer-biztonság – Jaksics Edina és Juhászné Szentmiklóssy Marietta Klaudia előadása
02:07:05 A búza és a liszt érése. Sütőipari tulajdonságok változása a tárolás során – Détári Péter előadása
02:23:45 Cirok mint alternatív gabonanövény hazai szerepe az élelmiszeriparban – Nagy Róbert előadása
02:33:43 Zárszó
02:39:14 Oklevelelek átadása

A gabonafélék az emberi civilizáció egyik legfontosabb alapját jelentik, nemcsak táplálkozási, hanem kulturális és gazdasági értelemben is. A búza, a rozs vagy a kukorica története valójában az ember és a növények több mint nyolcezer éve tartó együtt fejlődésének története, amelyben a kezdeti, ösztönös magválogatástól eljutottunk a tudatos nemesítés és a molekuláris szintű genetikai tervezés korszakáig. Ez a folyamat tette lehetővé, hogy a vad fajokból nagy hozamú, stabil minőségű és technológiai szempontból is sokoldalúan felhasználható növények jöjjenek létre, amelyek ma a globális élelmezésbiztonság alapját adják. A modern gabonakutatás azonban már messze túlmutat a termés hozam növelésének kérdésén. A nemesítés és az élelmiszeripari feldolgozás fejlődése új fizikai, kémiai és funkcionális tulajdonságokat hozott felszínre, amelyek pontosabb, érzékenyebb és komplexebb minőségvizsgálati módszereket igényelnek.

A jövő kenyere: tudomány a gabonaszemek mögött címmel tartott szakmai előadóülés

a nemesítés, feldolgozás és minőség hármasságára épített, bemutatva, hogyan válik a gabonaszem egyszerre biológiai rendszerből ipari alapanyaggá és kulturális szimbólummá.

Az előadások visszatekintettek a hazai gabonakutatás több mint egy évszázados hagyományaira, amelyekben meghatározó szerepet játszottak a klasszikus nemesítési iskolák és a modern agrár-biotechnológiai irányzatok is. A meghívott szakértők és kutatók ezek történeti és jelenkori eredményeit is felidéztek, különös tekintettel arra, hogy Magyarország a 19. század közepétől a 20. század közepéig az európai gabonafeldolgozás és -nemesítés egyik meghatározó központja volt.

A konferencia előtt egy rövid ismeretterjesztő kisfilmet mutattak be a szervezők, mely alább tekinthető meg:

A rendezvényhez kapcsolódva előzőleg egy 45 perces szakértői podcast is készült, mely a tudományos háttér mélyebb megértését segíti:

A Magyar Tudományos Akadémia 200 éves jubileumához kapcsolódó, „Sokszínű tudomány” című programsorozat keretében szeptemberben – a kémia tudományának szentelt hónapban – a molekuláris tudományok sokféleségében merülhet el a nagyközönség és a szakmai közösség. A rendezvénysorozat nem pusztán előadások sorozata: az MTA Kémiai Tudományok Osztályának izgalmas rendezvényein a kémia a mindennapi élet, a technológia, az egészség, a környezet és a művészet metszéspontjában jelenik meg.

Az MTA Kémiai Tudományok Osztályának hátralévő szeptemberi programjai - REGISZTRÁLJON AZ ESEMÉNYEKRE!

Molekulák a menüben - a gasztronómia kémiája

Előadások

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 14. 10.00 óra

Mézbe zárt idő

Előadások

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 14. 14.00 óra

Vegytani túlélőkészlet kezdő mágusoknak

Könyvbemutató

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 15. 14.00 óra

A fájdalomcsillapítás molekulái

Előadások

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 17. 10.00 óra

Természet és technológia a gyógyszerészetben - növényi hatóanyagoktól az innovatív gyógyszerhordozókig

Előadások

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 17. 14.00 óra

Kémiai környezeti kockázati tényezők és hatásai

Tudományos ülés

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 21. 10.00 óra

Tiszta energia a molekulákban

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 21. 14.00 óra

Harminc év a hazai peptid- és fehérjekutatás szolgálatában

Tudományos ülés

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 22. 10.00 óra

Molecular frontiers symposium Budapest 2026 - In a World without Science

Előadások

Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A-C

2026. szeptember 25. 9.00 óra

Az implantátumok nyomtatásától a képzőművészetig - A kémia láthatatlan jelenléte

Budapest, Széchenyi István tér 9.

2026. szeptember 29. 10.00 óra

Sokszínű tudomány

Megmutatni a tudomány változatosságát, visszatekinteni 200 év meghatározó személyeire és pillanataira, valamint ízelítőt adni a legizgalmasabb és legértékesebb új tudományos eredményekből – ez a célja a Magyar Tudományos Akadémia 11 tudományos osztálya, valamint a hazai és határon túli tudományos és kulturális szervezetek által rendezett eseménysorozatnak, amely egy-egy hónapon keresztül egy régió vagy szervezet tudományos tevékenységét, illetve az adott tudományos osztályhoz tartozó tudományterületeket helyezi a fókuszba.

A bicentenáriumi év *Sokszínű tudomány* című programsorozatában először a külföldi magyar tudományosság műhelyei mutatkoztak be 2025 májusában. Őket követte júniusban a Magyar Tudományos Akadémia tudományos osztályai közül az I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, majd szeptemberben a XI. Fizikai Tudományok Osztálya. Októberben a II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya által rendezett programokon várták az érdeklődőket a szervezők. Novemberben az MTA területi bizottságai mutatkoztak be, decemberben pedig az MTA X. Földtudományok Osztálya várta változatos programokkal az érdeklődőket. A 2026-os év a III. Matematikai Tudományok Osztálya osztályhónapjával kezdődött, februárban a IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya mutatkozott be, míg a márciust az MTA IV. Agrártudományok Osztálya töltötte meg tartalommal. Az április a VIII. Biológiai Tudományok Osztályáé volt, májusban az MTA Könyvtár és Információs Központ tartott rendezvényeket, a júniust pedig az MTA V. Orvosi Tudományok Osztálya töltötte meg programokkal.

Az MTA tudományos osztályainak hátralévő programsorozatai:

2026. október – VI. Műszaki Tudományok Osztálya

2026. december – Fiatal Kutatók Akadémiája

https://mta.hu/mta_hirei/a-jovo-kenyere-tudomany-a-gabonaszem-mogott-videon-a-modern-gabonakut-atasrol-rendezett-konferencia-115650